

GELENEKSEL KEMALİYE EVLERİ SİVİL MİMARİ ÖRNEKLERİNİN (AHP) İLE CEPHE ÖZGÜNLÜĞÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

Serdar KESKİN^{1,*}, Kemal YILDIRIM²

¹ Erzincan Binali Yıldırım University, skeskin@erzincan.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-4550-1904>

² Gazi University, kemaly@gazi.edu.tr, 0000-0001-5447-1201

DOI NR. : 10.5281/zenodo.14497179

ÖZET

Yapılan çalışmada, Erzincan iline bağlı bir ilçe olan Kemalîye’de yer alan geleneksel konutların mimari cephe özgünlüğü araştırılmıştır. Tescilli yapılar içerisinde şehrin ana hattında konumlanmış, ziyaretçilerin seyir güzergâhında bulunan ve kentin ileri gelenlerinin yaşadığı yirmi ev üzerinde araştırma yapılmıştır. Bu evlerin özgünlükleri; Kemalîye evleri, Geleneksel Türk evi ve mimaride özgünlük alanında bilimsel çalışmaları olan 10 uzman tarafından değerlendirilmiştir. Çalışmada kullanılan Analitik Hiyerarşi Süreci kapsamında oluşturulan değerlendirme formu; fakültelerin mimarlık ve kültür varlıklarını koruma ve onarım bölümü ile meslek yükseköğretim kurumlarının mimari restorasyon bölümlerinde çalışan öğretim elemanlarına, restorasyon uygulamaları olan mimarlara, Erzurum kültür varlıklarını koruma bölge müdürlüğü çalışanlarına ve bölgede restorasyon çalışması yapan yerel ustalara doldurtulmuştur. Bu formlardan elde edilen bulgular, bulanık mantık analiz yöntemiyle analiz edilerek evlerin özgünlük değerleri sayısal veriye dönüştürülmüştür. Kullanılan yöntem ile bir kişinin görüşleri yerine, çok sayıda kişinin görüşlerinin bütünlük analizi yapılmıştır. Çalışma sonucunda, Unesco tarafından geçici miras listesine alınan Kemalîye bölgesindeki geleneksel konutların özgünlüklerinin muhafaza edilmesi ve sonraki nesillere aktarılması amacı adına önemli bulgulara ulaşılmıştır

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Kemalîye Evleri, Mimari, Mimaride Özgünlük, AHP

EVALUATION OF FACADE UNIQUENESS OF TRADITIONAL KEMALİYE HOUSES USING AHP (ANALYTIC HIERARCHY PROCESS) METHOD

ABSTRACT

In the research conducted, the architectural facade originality of traditional houses located in Kemalîye, a district in Erzincan province, has been investigated. Research was carried out on twenty houses among the registered buildings positioned along the city's main route, which are located on the sightseeing route for visitors and were inhabited by the prominent figures of the city. The originality of these houses was evaluated by 10 experts who has conducted scientific studies on Kemalîye houses, Traditional Turkish houses, and originality in architecture. The evaluation form created within the scope of the Analytic Hierarchy Process used in the study was filled out by faculty members from architecture and cultural heritage preservation and restoration departments, architects involved in restoration practices, employees from the Erzurum Regional Directorate of Cultural Heritage Preservation, and local craftsmen involved in

restoration work in the region. The findings from these forms were analyzed by using fuzzy logic analysis methods, and the originality values of the houses were converted into numerical data. The method used allowed for the integrated analysis of the opinions of a large number of people rather than those of a single individual. As a result of the study, significant findings were reached concerning the preservation of the originality of traditional houses in the Kemaliye region, which is listed on UNESCO's tentative heritage list, and their transfer to future generations.

Keywords: Traditional Kemaliye Houses, Architecture, Originality in Architecture, AHP

1. GİRİŞ

Anadolu'da kendine özgü karakterini bulmuş olan Türk evi, zamanla gelişerek ve dış etkileri benimseyerek Osmanlının yapmış olduğu fetihler ile beraber Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde köklenmiştir [1]. Geleneksel Türk evi, beş yüz yıllık süreç boyunca yayılmış ve gelişmiş, oluşan konut tiplerinde malzeme ile birlikte iklim, topografya ve kültürel etkiler önemli rol oynamış, değişim ve gelişimlere rağmen ana hatlarını korumuştur [2].

Geleneksel Türk evi, birbirlerinin mahremiyetini ihlal etmeyecek biçimde konumlanmış, eğimli arazilerde yer alan mahallelerde, topografyaya uyumlu, dar sokakların her iki tarafına dizilmiştir. Çoğunlukla tek katlı olarak yapılan bu evlerde zamanla kat sayısının arttığı görülmüştür. Temel düzeni tek kat için uygulanan bu konutlarda kat adedinin artmasıyla birlikte ana düzene uymak amacıyla diğer katlara nazaran üst kat daha özellikli tutulmuştur. Bu nedenle, üst katlarda değişmeyen özellikler daha çok görülmüştür [1].

Geleneksel Kemaliye evlerinin oluşumunda en önemli unsur topografyadır. Karasu boyunca kademelendirilmiş eğimli araziye konumlanan bu evler, arazinin verimli kullanılabilmesi bakımından tek kat yerine çok katlı yapılmıştır. Geleneksel Kemaliye evleri plan tipi olarak iç sofalıdır, odalar sofanın etrafında biçimlenmiş ve katlara göre işlev kazanmıştır [3]. Ev yapılabilecek alanlar Kemaliye'nin engebeli yapısından dolayı sınırlıdır, bu nedenle arazi olabildiğince ekonomik kullanılmaya çalışılmıştır. Çok katlı inşa edilen bu evler dikeyde inşa edilmiştir. Mağ adı verilen 3 ile 3,5 metre arasında değişen aks sistemiyle yapılan Geleneksel Kemaliye evlerinde hımsız yapı tekniği kullanılırken, malzeme olarak evlerin inşasında ahşap ile birlikte kerpiç ve moloz taş kullanılmıştır [3].

Ahşap hatıllı duvarlar evlerin tabanından başlayarak moloz taş ile alt ana kat düzeyine kadar örülmüştür. Kaçak kat ve ana katın bulunduğu diğer katlarda ise ahşap karkas sistemi uygulanmış, bu sistem kerpiç ile doldurulmuştur. Ahşap malzeme yapının iskeletinde, iç mekânda ve cephe kaplamasında kullanılmıştır [4].

Geleneksel Kemaliye evlerinde moloz taştan inşa edilen duvarlarda ahşap hatıllar belirli bir düzende kullanılmıştır. Ana katın vadiye bakan yani divanhanenin bulunduğu cephe ve yan cepheler ahşap karkas sistemiyle oluşturulmuş, bu sistemin dış yüzeyi ahşap cephe kaplaması ile kaplanırken, içi kerpiç ile doldurulmuştur. Bu cephe duvarlarının iç yüzeyi ise sıva ile kaplanmıştır. Ana katta girişin yer aldığı cephe genel olarak taştan inşa edilmiş olup, çıkmalarda ahşap karkas

sistem kullanılmıştır [3].

Nara bildirgesinde (1994), UNESCO, ICOMOS, ICCROM gibi uluslararası kurum ve kuruluşlar kültürel mirasın değerleri ve tanımları hususunda çalışmalar yapmıştır. Bu konferansta kültürel miras özgünlük kriterleri ile birlikte tarihsel süreci ve tanımları ile ilgili kapsamlı bilgilere yer verilmiştir. Kültürel mirasın, değerlerin etkisi ile biçimleneceği ve bu değerlerin mutlak ve güvenilirliği ölçütlerinde başarılı olacağına dikkat çekilmiştir [5].

Geleneksel konut mimarisinde yapılan tarihsel ve kültürel çalışmalarda, yapı bağlamında kültür, bölgenin konut anlayışı, mekân ilişkisi, din, mahremiyet, nesnel çevre ve sosyal yapı gibi etmenlerin etkileşimi üzerinde durulmuştur [6], [7]. Ülkemizde ise otantiklik bağlamında yapılan çalışmalarda genel anlamda anıt yapılar üzerine çalışmaların olduğu görülmektedir.

Bulanık mantık analiz yöntemi, klasik mantığa karşı çıkılarak geliştirilmiştir ve günümüzde oldukça farklı alanlarda kullanılmıştır. Bu yöntem problemlerin belirsizlik halini belirli hale getirip karmaşık sorunların çözümü için kullanılmaktadır. Klasik mantıkta yer alan kesin kümeler ve önermelere karşı belirsiz ve kesin olmayan kavramları kullanarak daha tutarlı ve anlamlı karar vermeyi kolaylaştırmaktadır [8]. Bulanık mantık analiz yönteminde bulanık küme teorisi kullanılarak sözel ifadeler sayısal verilerle ifade edilir [9]. İlk kez Lotfi Zadeh tarafından ortaya atılan bulanık mantık yönteminde, iki değerli mantığa sahip olan klasik mantığa karşılık alternatif olarak teknolojiyle desteklenmiş süreç

geliştirilmiştir. Aristoteles'in "yanlış" ve "doğru" veyahut "0" ve "1" gibi keskin ifadeler yerine bulanık mantık ara değerlerin kullanılabileceğini savunmuştur [10].

Doğada karşılaştığımız ifadelerde örneğin az-çok, yavaş-hızlı, sıcak-soğuk, kısa-uzun gibi ikili değişkenlerin arasında yani "0" ile "1" arasındaki değerler çok yüksek, biraz yüksek, yüksek, orta alçak, alçak, çok alçak gibi esnek ara değerler bulanık mantık yöntemi ile tanımlanmıştır [11]. Bulanık değerlerin sonsuz değer taşıma ihtimali klasik mantık ile bulanık mantık arasında ki en büyük farklılıktır. [12]. Renkler üzerinden bir örnek oluşturulacak olursa iki kavram "beyaz" ve "siyah" değerleri klasik mantık, "beyaz" ile "siyah" arasında yer alan tüm gri tonların oluşturduğu değerler ise bulanık mantığı ifade eder.

Saaty [13] tarafından geliştirilen Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) yöntemi daha etkin kararlar verebilmek için insanların kendi karar verme mekanizmasını oluşturmuştur. Bu yöntemle karmaşık karar problemleri, karar alternatifi ve kriterlerin göreceli olarak önem sırası belirlenip, karar mekanizmasının çalışmasını sağlar [14]. AHP problemin çözümü üç aşamadan oluşur. Bunlardan ilki problemin çözümlenmesi amacıyla hiyerarşi modelinin yapısının oluşturulması, ikincisi ise saptanan kriterlerin ikili olarak karşılaştırma matrislerinin uygulanarak derece ağırlıklarının belirlenmesi ve son olarak karar matrislerinden faydalanarak alternatif seçimi ve sıralamanın yapılmasıdır [15].

Bu çalışmada, bulanık mantık sistemini kullanmak amacıyla Matlab2023 programı

kullanılmıştır. Araştırma kapsamında bulunan geleneksel konutların özgünlüklerinin uzmanlar tarafından değerlendirilmesi için belirlenen kümelenmede her bir kriterin değer aralıkları belirlenerek ve sisteme işleyiş aşamaları hazırlanmış ve bulanık mantık sisteminde girdi bölümüne işlenirken, giriş bölümüne ise mimari cephe özgünlüğünün değerlendirmesi için saptanmış özgünlük değerlerinin kriterleri işlenmiştir.

Çalışmada uzman değerlendirmelerinin anlık bilgileri ve o an ki algısına göre yapılması yerine, AHP metodu kullanılarak her bir kriterin kendi içinde özgün etkilerinin hesaplanması yapılmıştır. Bu bağlamda konunun uzmanlarına iç mekân ve mimari cephe özgünlük kriterleri olmak üzere iki ayrı kısım halinde şablon hazırlanarak AHP yöntemiyle değerlendirme yaptırılmıştır.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Ortamı

Bu çalışmada, Kemaliye’de bulunan tescilli yapılar arasından seçilen yirmi evin mimari cephe özgünlüğü araştırılmıştır. Araştırılan konutlar, Kemaliye ilçe merkezinde yer almaktadır. Konutların seçimi tescilli yapılar içerisinde şehrin ana hattı üzerinde yer alan, kenti ziyaret eden ziyaretçilerin seyir güzergâhında bulunan ve kentin ileri gelenlerinin yaşadığı konutlar gibi kriterler ile seçilmiştir.

2.2. Özgünlük Değerlendirme Modeli

Çalışma sahasında tespit edilen 20 konut için oluşturulan Özgünlük Değerlendirme Kriterleri uzmanlara açıklanmış ve bu

kriterlere göre değerlendirme yapımları istenmiştir. Mimari cephe Özgünlük kriterleri Malzeme Özgünlüğü, Form (biçim) Özgünlüğü, Yapım Tekniği İşçilik Özgünlüğü, Kentsel çevre ve konum özgünlüğü, Yapının ruhu ve kimliği özgünlüğü şeklinde beş bölüm olarak tablo haline getirilmiştir. Kullanılan malzemenin özgünlüğü, yapının form özgünlüğü ve yapının yapım tekniği özgünlüğü değer (derece) aralıkları yedi basamaklı olarak oluşturulmuştur. Bu değer aralık basamakları; *Özgün değil (1), Çok az özgün (2), Az Özgün (3), Orta derecede özgün (4), İyi derecede özgün (5) Çok iyi derecede özgün (6), Tam özgün (7)* şeklindedir. Kentsel çevre içindeki konumu, yapının aurası ve kimliği kriterlerinin değer (derece) aralıkları ise beş basamaklı olarak oluşturulmuştur. Bu değer aralık basamakları; *Özgün değil (1), Az özgün (2), Orta derecede özgün (3), İyi derecede özgün (4), Tam özgün (5)* şeklinde düzenlenmiştir. Yapı özgünlük kriterlerinin değer aralıkları ve tanımları ise şu şekilde düzenlenmiştir.

Yedi Basamaklı Ölçeğin Değer Aralıkları ve Tanımları:

Özgün Değil (1): Yeniden yapım (rekonstrüksiyon) ile yapının yeniden yapılmış olması durumu. Tasarım bağlamında yapının özgün durumunun olmaması durumu. Özgün yapım tekniğinin yapı genelinde olmaması durumu.

Çok Az Özgün (2): Yapı genelinde özgün materyallerin yapıya yapılan müdahaleler sonucu az olması ve özgünlüğünün az miktarda olması durumu. Özgün mekân biçiminden ve malzemelerinden yapı genelinde çok az

kalıntının bulunması durumu. Özgün malzeme ve yapım tekniğinin yapı genelinde çok az olması durumu.

Az Özgün (3): Müdahaleler sonucu yapı genelinde az ile orta arasında özgün malzemenin bulunması durumu. Yapıda genel anlamda malzeme ve mekân olarak özgün formun az sayıda olması durumu. Özgün malzeme ve yapım tekniğinin yapı genelinde orta düzeyden az olması ve özgün olmayan tekniklerin fazla olması durumu.

Orta Derecede Özgün (4): Müdahaleler sonucu yapıda bulunan özgün malzemelerin özgünlüğünün orta derecede olması. Mekân ve öge olarak yapı genelinde özgün formların, özgün olmayan form ve malzemelere eşit olması durumu. Özgün malzeme ve yapım tekniğinin yapı genelinde özgün olmayan tekniklerle benzer ölçüde olması durumu.

İyi Derecede Özgün (5): Yapının genelinde özgün malzemelerin çoğunluğunun korunmuş olması durumu. Mekân ve öge olarak kullanılan malzeme ile formun sonradan eklenen veya düzenlenen bölümlerin malzeme ve formlarına göre daha çok olması durumu. Özgün malzeme ve yapım tekniğinin yapı genelinde fazla olması ve özgün olmayan tekniklerinde görülmesi durumu.

Çok İyi Derecede Özgün (6): Yapının genelinde özgün malzemelerin bütüne yakın korunmuş olması durumu. Özgün form ve malzemenin yapı genelinde büyük oranda korunmuş olması durumu. Özgün malzeme ve yapım tekniğinin hemen hemen yapının tamamında özgün olarak bulunması durumu.

Tam Özgün (7): Yapının bütünüyle özgün olması durumu. Yapının bütün olarak özgün biçime sahip olması durumu. Yapım tekniğinin tam olarak yapı genelinde özgün olması durumu.

Beş Basamaklı Ölçeğin Değer Aralıkları ve Tanımları:

Özgün Değil (1): Yapının özgün işlevini farklı bir işlev verilmesi sonucu kaybetmesi durumu. Yapının ilk yapıldığı konumda bulunmaması durumu. Yapının yeniden yapılması ve yapının kimliğini ve ruhunu yansıtmayacak öğelerin bulunmaması durumu.

Az Özgün (2): Yapının sadece bir mekânının veya çok az kısmının özgün işlevini koruması diğer kısımlarının ise farklı işlevlerde kullanılması durumu. Yapının çevresinin değişmesine rağmen yapının ilk yapıldığı konumda bulunması durumu. Yapının ruhunu ve kimliğini yansıtmayacak öğelerin sadece birinin veya çok azının bulunması durumu.

Orta Derecede Özgün (3): Yapı mekânlarının birkaçının özgün işlevini yerine getirmesi, farklı işlevlerle kullanılan mekânların biraz daha fazla olması durumu. Yapının çevresinin kısmi olarak değişmemiş olarak kalması ve yapının ilk yapıldığı konumda bulunması durumu. Yapının ruhunu ve kimliğini yansıtmayacak öğelerin yapı genelinde ortalama derecede bulunması durumu.

İyi Derecede Özgün (4): Yapının hemen hemen bütün mekânlarının özgün işlevle kullanılması durumu. Yapının çevresinin büyük ölçüde korunmuş olması, dönem

özelliklerini günümüze kadar aktarmış olması ve yapının ilk yapıldığı konumda bulunması durumu. Yapının ruhunu ve kimliğini yansıtacak öğelerin çoğunluk olarak yapı genelinde bulunması ve yapının özgün kimliğinin çoğunlukta olması durumu.

Tam Özgün (5): Yapının tamamının özgün işlevinde kullanılması durumu. Yapının tamamıyla özgün konumda olması ve çevresinin özelliklerini günümüze ulaştırmış olması durumu. Yapının ruhunu ve kimliğini yansıtacak unsurların yapının genelinde tam olarak bulunması, yapının günümüze tam olarak özgün bir şekilde ulaşması durumu.

Bulanık mantık analizi için kural tabloları oluşturulmuştur. AHP yöntemi daha nicel ve özgün bir değerlendirme yapılması amacıyla devreye girerek kural tablosunun sistematığı oluşturulmuş ve özgünlük değerlerinin etkileri saptanmıştır. Ortaya çıkan değerlerin sonucunda kural tablosu oluşturulmuştur. Böylece ortaya çıkacak araştırma modelinin daha doğru ve objektif kararlar vermesi hedeflenmiştir.

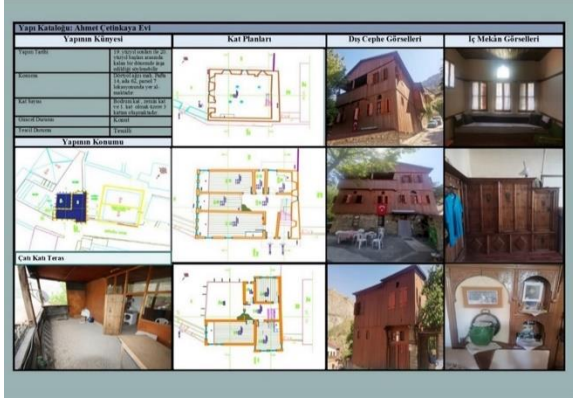
Değerlendirme yapılırken yedi basamaklı değer aralığında; Özgün değil (0), Çok az özgün (10), Az Özgün (30), Orta derecede özgün (50), İyi derecede özgün (70) Çok iyi derecede özgün (90), Tam özgün (100) olarak, Beş basamaklı değer aralığında ise Özgün değil (0), Az özgün (17), Orta derecede özgün (51), İyi derecede özgün (83), Tam özgün (100) olarak sayısal veriye dönüştürülmüştür.

Mimari cephe için hazırlanan AHP değerlendirme formu (Şekil 1) fakültelerin mimarlık bölümleri ile kültür varlıklarının

koruma ve onarım bölümleri ve meslek yükseköğretim kurumlarının mimari restorasyon bölümlerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına, restorasyon uygulaması yapan mimarlara, Kemaliye evlerinde restorasyon çalışmaları yapmış firmalara, Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma müdürlüğü çalışanlarına, Kemaliye ile ilgili lisansüstü tez yazmış kişilere ve bölge halkından restorasyon ve koruma hakkında çalışmalar yapmış olan toplam 120 kişiye doldurtulmuş ve bunların içinden tutarlı olan 40 form değerlendirmeye alınmıştır.

Veri toplamak için kullanılan değerlendirme formunun gerekli etik izni, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Etik Kurulu tarafından 31.10.2023 tarih ve 03/01 sayı numarasıyla verilmiştir.

AHP ANALİTİK İYERAKIM SÜREÇİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ		K. MİMAR SAĞGÜNLÜK KAPILARININ DEĞERLENDİRME SİBRASI FORMU	
ÖZNE	TANIM	ACIKLAMA	ÖLÇEK
1	İyi Derecede Özgün	Bu seçenek en üst derecede tutuma sahiptir.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
2	Ara Değer	3 ve 4 arasında ara değer	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
3	Orta Derecede Özgün	Bir kriter dışına karşı biraz üstündür.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
4	Ara Değer	3 ve 5 arasında ara değer	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
5	Kısmen Özgün	Bir kriter dışına karşı oldukça üstündür.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
6	Ara Değer	5 ve 7 arasında ara değer	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
7	Çok Kısıtlı Derecede Özgün	Bir kriter dışına karşı çok fazla üstündür.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
8	Ara Değer	7 ve 9 arasında ara değer	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
9	Mükemmel Özgün	Bir kriter dışına karşı mükemmel üstündür.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
MİMARİ CEPHE ÖZGÜNLÜK KAPILARININ DEĞERLENDİRME SİBRASI FORMU		K. MİMAR SAĞGÜNLÜK KAPILARININ DEĞERLENDİRME SİBRASI FORMU	
0	1	2	3
4	5	6	7
8	9	10	11
12	13	14	15
16	17	18	19
20	21	22	23
24	25	26	27
28	29	30	31
32	33	34	35
36	37	38	39
40	41	42	43
44	45	46	47
48	49	50	51
52	53	54	55
56	57	58	59
60	61	62	63
64	65	66	67
68	69	70	71
72	73	74	75
76	77	78	79
80	81	82	83
84	85	86	87
88	89	90	91
92	93	94	95
96	97	98	99
100	101	102	103
104	105	106	107
108	109	110	111
112	113	114	115
116	117	118	119
120	121	122	123
124	125	126	127
128	129	130	131
132	133	134	135
136	137	138	139
140	141	142	143
144	145	146	147
148	149	150	151
152	153	154	155
156	157	158	159
160	161	162	163
164	165	166	167
168	169	170	171
172	173	174	175
176	177	178	179
180	181	182	183
184	185	186	187
188	189	190	191
192	193	194	195
196	197	198	199
200	201	202	203
204	205	206	207
208	209	210	211
212	213	214	215
216	217	218	219
220	221	222	223
224	225	226	227
228	229	230	231
232	233	234	235
236	237	238	239
240	241	242	243
244	245	246	247
248	249	250	251
252	253	254	255
256	257	258	259
260	261	262	263
264	265	266	267
268	269	270	271
272	273	274	275
276	277	278	279
280	281	282	283
284	285	286	287
288	289	290	291
292	293	294	295
296	297	298	299
300	301	302	303
304	305	306	307
308	309	310	311
312	313	314	315
316	317	318	319
320	321	322	323
324	325	326	327
328	329	330	331
332	333	334	335
336	337	338	339
340	341	342	343
344	345	346	347
348	349	350	351
352	353	354	355
356	357	358	359
360	361	362	363
364	365	366	367
368	369	370	371
372	373	374	375
376	377	378	379
380	381	382	383
384	385	386	387
388	389	390	391
392	393	394	395
396	397	398	399
400	401	402	403
404	405	406	407
408	409	410	411
412	413	414	415
416	417	418	419
420	421	422	423
424	425	426	427
428	429	430	431
432	433	434	435
436	437	438	439
440	441	442	443
444	445	446	447
448	449	450	451
452	453	454	455
456	457	458	459
460	461	462	463
464	465	466	467
468	469	470	471
472	473	474	475
476	477	478	479
480	481	482	483
484	485	486	487
488	489	490	491
492	493	494	495
496	497	498	499
500	501	502	503
504	505	506	507
508	509	510	511
512	513	514	515
516	517	518	519
520	521	522	523
524	525	526	527
528	529	530	531
532	533	534	535
536	537	538	539
540	541	542	543
544	545	546	547
548	549	550	551
552	553	554	555
556	557	558	559
560	561	562	563
564	565	566	567
568	569	570	571
572	573	574	575
576	577	578	579
580	581	582	583
584	585	586	587
588	589	590	591
592	593	594	595
596	597	598	599
600	601	602	603
604	605	606	607
608	609	610	611
612	613	614	615
616	617	618	619
620	621	622	623
624	625	626	627
628	629	630	631
632	633	634	635
636	637	638	639
640	641	642	643
644	645	646	647
648	649	650	651
652	653	654	655
656	657	658	659
660	661	662	663
664	665	666	667
668	669	670	671
672	673	674	675
676	677	678	679
680	681	682	683
684	685	686	687
688	689	690	691
692	693	694	695
696	697	698	699
700	701	702	703
704	705	706	707
708	709	710	711
712	713	714	715
716	717	718	719
720	721	722	723
724	725	726	727
728	729	730	731
732	733	734	735
736	737	738	739
740	741	742	743
744	745	746	747
748	749	750	751
752	753	754	755
756	757	758	759
760	761	762	763
764	765	766	767
768	769	770	771
772	773	774	775
776	777	778	779
780	781	782	783
784	785	786	787
788	789	790	791
792	793	794	795
796	797	798	799
800	801	802	803
804	805	806	807
808	809	810	811
812	813	814	815
816	817	818	819
820	821	822	823
824	825	826	827
828	829	830	831
832	833	834	835
836	837	838	839
840	841	842	843
844	845	846	847
848	849	850	851
852	853	854	855
856	857	858	859
860	861	862	863
864	865	866	867
868	869	870	871
872	873	874	875
876	877	878	879
880	881	882	883
884	885	886	887
888	889	890	891
892	893	894	895
896	897	898	899
900	901	902	903
904	905	906	907
908	909	910	911
912	913	914	915
916	917	918	919
920	921	922	923
924	925	926	927
928	929	930	931
932	933	934	935
936	937	938	939
940	941	942	943
944	945	946	947
948	949	950	951
952	953	954	955
956	957	958	959
960	961	962	963
964	965	966	967
968	969	970	971
972	973	974	975
976	977	978	979
980	981		

Şekil 2. Çalışma kapsamında hazırlanmış yapı kataloğu örneği

3. Bulgular

Araştırma kapsamına alınan yirmi adet tescilli Kemaliye evinin mimari cephe özgünlüğü araştırılmıştır. Mimari cephe için AHP ile değerlendirme sonuçları sırasıyla; Malzeme özgünlüğü (0,16), form- biçim özgünlüğü (0,23), yapım tekniği (işçilik) özgünlüğü (0,19), kentsel çevre ve konum özgünlüğü (0,12), yapının ruhu ve kimliği özgünlüğü (0,29) şeklindedir. Araştırma kapsamına alınan konutların değerlendirme sonuçları sırasıyla aşağıda verilmiştir.

Ahmet Çetinkaya Evi

Şekil 3. Ahmet Çetinkaya evi cephe görseli

Bina topoğrafya gereği ve sokak yapılaşması açısından düzensiz bir mağ (aks) sistemine sahiptir. Yaklaşık kare bir planı olan bina; bodrum kat, zemin kat, birinci kattan oluşmaktadır. Yapıda restorasyon çalışması yapılmakla birlikte yetme katında dam kısmı kapatılarak kapalı mekân haline getirilmiştir. Tablo 1’de Ahmet Çetinkaya Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Ahmet Çetinkaya Evi mimari cephe özgünlüğü **Orta** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 1. Ahmet Çetinkaya Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Az	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Form (Biçim)	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Az	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	Az	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	Orta	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	70	66,53	77,52	70	77,52	75,44	77,52	50	77,52

Not: U: Uzman

Ali Fuat Güven Evi

Şekil 4. Ali Fuat güven evi cephe görseli Bodrum+ zemin+ çatı katı (Dam Yetme) olmak üzere 3 katlıdır. Zemin katı moloz taş duvarlı, ahşap hatıllı olup zemin katın ana caddeye bakan 1. katın cephesi ve yan

cepheleri hımış malzeme ile inşa edilmiştir. Bu cepheler yöreye özgü ahşapla kaplanmıştır. Yapının ikisi yan cephelerde olmak üzere üç giriş kapısı bulunmaktadır. Üst örtüsü üç yöne eğimli çatıdır. Zemin katın yola bakan cephesinde dükkânlar yer almaktadır. Tablo 2’de Ali Fuat Güven Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Ali Fuat Güven Evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 2. Ali Fuat Güven Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları.

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Form (Biçim)	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Az	İyi	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Az	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Az	İyi	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	35,42	77,52	72,74	77,52	70	77,52	75,44	77,52	50	77,52

Ann Marie Evi

Şekil 5. Ann Marie evi cephe görseli

Zemin kat, 1. kat ve çatı katı olmak üzere 3 kattan oluşmaktadır. Zemin katı moloz taş duvarlı, ahşap hatıllı olup, diğer katlar hımış yapım tekniği ile yapılmış, ahşapla kaplanmıştır. Yapının giriş kapısı 2 adet olup binanın yan cephelerinde yer almaktadır. Yapının çatı katında dam (yetme) bulunmaktadır. Tablo 3’de Ann Marie Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Ann Marie Evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 3. Ann Marie evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	Tam	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	Tam	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Tam	İyi	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	Tam	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	81,42	77,52	75,44	50	70	77,52	75	94,53	77,52	88,30

Berrin Dinçer Evi

Şekil 6. Berrin Dinçer evi cephe görseli

Binanın batıya bakan ana giriş kapısı sokağa açılmaktadır. Arka cephe olan doğu cephesi çıkmaz dar bir sokağa bakmaktadır. Ahşap

hatıllı taş duvarlar sokak cephesinde ve iki yan cephede kat yüksekliğince devam etmektedir. 1. Katta dış ve iç duvarlar ahşap karkas olarak yapılmış ve içi kerpiçle doldurulmuştur. Yetme katında dam kısmı kapatılarak kapalı mekân haline getirilmiştir. Bu mekânı ve binayı örten çatıda özgün dam örtü sistemine sonradan yapılan ilavedir. Tablo 4’de Berrin Dinçer Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Berrin Dinçer Evi mimari cephe özgünlüğü İyi şeklinde bulunmuştur.

Tablo 4. Berrin Dinçer evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	Orta	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	70	74,46	77,52	70	77,52	83,52	77,52	85,02	85,02

Mahmut Efeoğlu Evi

Şekil 7. Mahmut Efeoğlu evi cephe görseli

Günümüzde yapı alt kat, yer katı, avlu katı ve dam katı olmak üzere dört katlı olup, özgün plan şeması korunmaktadır. Kemaliye evlerinin genelindeki gibi yapının dam katı ahşap dikmeler ile kırma çatı yapılarak kapatılmıştır. Yapının avlu katı ve alt katı halen aktif olarak kullanılmaktadır. Tablo 5’de Mahmut Efeoğlu Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Mahmut Efeoğlu Evi mimari cephe özgünlüğü **Çok İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 5. Mahmut Efeoğlu evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Çok İyi	Çok İyi	Orta	Çok İyi	Orta	Çok İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Tam	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Çok İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	İyi	İyi	İyi	Tam	Orta	Tam	İyi	İyi	İyi	Tam
Kentsel Çevre ve Konum	Tam	İyi	Orta	Tam	İyi	Tam	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	İyi	İyi	Tam	İyi	İyi	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	84,38	77,48	85,02	93,49	74,52	94,53	83,52	85,02	77,52	87,53

Hanımeli Pansiyon

Şekil 8. Hanımeli Pansiyon cephe görseli

Zemin, 1. Kat ve Çatı katından oluşan yapı düzgün bir plana sahiptir. Çatının üst dokusu galvaniz saçtır. Yapı, günümüzde pansiyon olarak kullanılmaktadır. Zemin kattan tek kanatlı ahşap kapı ile giriş yapılan yapıda, 1. Kata sağ cepheden birer tek kanatlı kapı ile girilmektedir. Tablo 6’da Hanımeli Pansiyonu uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Hanımeli

Pansiyon Evi mimari cephe özgünlüğü **Orta** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 6. Hanımeli Pansiyon uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	Orta	İyi	Az	Orta	Az	Orta	İyi	Orta	İyi
Form (Biçim)	Az	İyi	Çok İyi	Az	İyi	Az	Az	İyi	Orta	İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	Orta	Az	İyi	Az	Orta	Orta	Orta	İyi
Kullanım ve İşlev	Az	İyi	İyi	Az	Orta	Az	Az	İyi	Orta	Orta
Kentsel Çevre ve Konum	Az	Orta	İyi	Az	İyi	Az	Orta	İyi	Orta	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	Orta	İyi	Az	İyi	Az	Orta	Orta	Orta	Orta
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	35,41	70	77,54	30	70	30	50	70	50	70

Eğın Konağı Butik Otel

Şekil 9. Eğın Konağı Butik Otel cephe görseli

Eğimli araziye oturtulan yapı bodrum, zemin kat, 1. kat ve yetme olmak üzere 4 kattan oluşmaktadır.

Yapının yetme hariç her katına sokaktan veya bahçeden giriş kapısı bulunmaktadır. Alt katlar moloz taş ile yapılmış ahşap hatıl kullanılmıştır. Üst katlar ise ahşap karkasa sahip olup dış cephesi ahşapla kaplanmıştır. Yapı günümüzde otel olarak kullanılmaktadır. Yapılan yenileme sonrası teras olarak kullanılan son kat camekân ile kapatılmıştır. Tablo 7’de Eğın Konağı Butik Otel uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantıkla değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Eğın Konağı Butik Otel mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 7. Eğın Konağı Butik Otel uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	Az	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Orta	Çok İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Orta	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	Çok İyi	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	İyi	Az	İyi	İyi	Orta
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	Orta	Tam	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	500	71	77,84	50	72,45	77,62	50	80,70	77,62	91,52

Halil Akfırat Evi

Şekil 10. Halil Akfırat evi cephe görseli

Yapının zemin katı ve giriş katının yan duvarları moloz taş ile örölü olup ahşap hatıl kullanılmıştır. Yapının diğer kısımlarında hımiş yapım tekniği kullanılmış ve ahşap ile kaplanmıştır. Tablo 8’de Halil Akfırat Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Halil Akfırat evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 8. Halil Akfırat evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	Orta	İyi	Az	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	Orta	Çok İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	Tam	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	Orta	Tam	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	58,46	79,44	50	70	77,62	75,44	80,70	77,62	86,03

Hatice Balioğlu evi

Şekil 11. Hatice Balioğlu evi cephe görseli

Bina topoğrafya gereği ve sokak yapılaşması açısından düzensiz bir mağ (aks) sistemine

sahiptir. Bozuk bir dikdörtgen planı olan bina; bodrum kat, zemin kat, birinci kattan oluşmaktadır. Çatı galvaniz sac kaplamasıyla örtülmüştür. Ahşap hatıllı taş duvarlar sokak cephesinde, bahçe ve iki yan cephede kat yüksekliğince devam etmektedir. Tablo 9’da Hatice Balioğlu Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Hatice Balioğlu evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 9. Hatice Balioğlu evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Çok İyi	Çok İyi	Orta	Orta	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Tam	İyi	Çok İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi
Kullanım ve İşlev	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	78,35	80,70	70	50	70	77,62	78,54	85,02	85,02	80,70

Hatice Buzcuoğlu Evi

Şekil 12. Hatice Buzcuoğlu evi cephe görseli

Binanın kuzey doğuya bakan zemin kat giriş kapısı sokağa açılmaktadır. Bina topoğrafya gereği ve sokak yapılaşması açısından düzensiz bir mağ (aks) sistemine sahiptir. Bozuk bir dikdörtgen planı olan bina, zemin kat, 1.kat, 2.kat ve çatı katından oluşmaktadır. Ahşap hatıllı taş duvarlar dört cephede kat yüksekliğince devam etmektedir. Yapı genelinde kullanılan ahşap, çamdır. Tablo 10'da Hatice Buzcuoğlu Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Hatice Buzcuoğlu evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 10. Hatice Buzcuoğlu evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	İyi
Form (Biçim)	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	77,62	73,19	77,62	70	70	73,54	85,02	77,62	77,62

Hatice Nuray Aytekin Evi

Şekil 13. Hatice Nuray Aytekin evi cephe görseli

Binanın güneybatıya bakan ana giriş kapısı sokağa açılmaktadır. Bu cepheden 2.bodrum,

1.bodrum, zemin kata giriş yapılmaktadır. Kare planı bina; 2.bodrum kat, 1.bodrum kat, zemin kat, birinci kattan oluşmaktadır. Ahşap hatıllı taş duvarlar 4 cephede de 1. kata kadar kat yüksekliğince devam etmektedir. 1. Katta dış ve iç duvarlar ahşap karkas olarak yapılmış ve içi kerpiçe doldurulmuştur. Tablo 11’de Hatice Nuray Aytekin Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Hatice Nuray Aytekin evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 11. Hatice Nuray Aytekin evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	İyi	Çok İyi	Orta	Orta	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Form (Biçim)	Orta	Orta	Çok İyi	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	Çok İyi	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	Orta	Orta	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	Orta	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	70	83,30	50	70	85,03	74,16	77,62	77,62	78,44

Hilmi Balioğlu Evi

Şekil 14. Hilmi Balioğlu evi cephe görselleri

1899 yılında yol üzerinde yapılan bahçeli yapı giriş kat, 1. kat ve yetme katı olmak

üzere 3 katlıdır. 1. kata yol üzerinden, zemin kata bahçe içinden giriş kapıları vardır. Zemin kat ve 1. katın yan duvarları moloz taş ile örülmüş olup ahşap hatıl kullanılmıştır. Diğer katlar ahşap karkas sistemi ve hımış ile yapılmış olup cepheleri ahşap ile kaplanmıştır. Tablo 12’de Hilmi Balioğlu Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Hilmi Balioğlu evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 12. Hilmi Balioğlu Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	İyi	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	İyi	İyi
Kullanım ve İşlev	Tam	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi
Yapının Ruhu ve Kimliği	Tam	İyi	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	83,63	80,70	81,02	77,62	72,28	77,62	83,52	77,62	77,62	80,70

Hüseyin Avni Güven Evi

Şekil 15. Hüseyin Avni Güven evi cephe görseli
Zemin kat, 1. kat ve yetme olmak üzere 3 kattan oluşan yapıya bahçe içerisinden giriş bulunmaktadır. Zemin kat ve 1. katın bazı kısımları moloz taş ile örülmüş ve ahşap hatıl kullanılmıştır. Diğer katlar hımış tekniği ile yapılmış ve ahşap kaplama ile kaplanmıştır. Tablo 13’de Hüseyin Avni Güven Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Hüseyin Avni Güven evi

mimari cephe özgünlüğü İyi şeklinde bulunmuştur.

Tablo 13. Hüseyin Avni Güven Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Orta	Çok İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	İyi	Orta	Çok İyi	İyi	Orta	Çok İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Çok İyi	İyi	Tam	İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	İyi
Kullanım ve İşlev	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	İyi	İyi	Tam	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	75,44	75,26	84,83	77,62	70	85,02	75,44	85,02	77,62	80,69

İlhami Örnekçi Evi

Şekil 16. İlhami Örnekçi evi cephe görseli
Zemin kat, 1. kat ve 2. kat olmak üzere 3 kattan oluşan yapı meyilli araziye

oturmıştır. Ön cephede sokak üzerinden giriş kapısı bulunan yapının diğer girişi ise arka cephede yer alan bahçeden 1. kattadır. Yetme katı bulunmayan yapıda pencereler doğrama olarak yapılmış ve tornada işlenen yarım lokmalıklar konulmuştur. Moloz taş ile örülen zemin kat duvarları ahşap hatıllıdır. Diğer katlarda hımış tekniği kullanılmış olup ahşap kaplamalıdır. Tablo 14’de İlhami Örnekçi Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, İlhami Örnekçi evi mimari cephe özgünlüğü İyi şeklinde bulunmuştur.

Tablo 14. İlhami Örnekçi Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Orta
Form (Biçim)	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Orta
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Orta
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	77,62	70	77,62	50	77,62	83,52	85,02	77,62	55

Kemav Müze Evi

Şekil 17. Kemav müzesi cephe görseli

Konut olarak inşa edilen yapı 2017 itibari ile Kemav tarafından satın alınmış ve vakfın

müzesi olarak hizmet vermektedir. Giriş kat, 1. kat ve yetme katı olarak 3 kattan oluşmaktadır. Sokak üzerinden giriş kata ve bahçe içerisinde 1. kata giriş kapıları bulunmaktadır. 200 yıllık olduğu tahmin edilen yapının giriş katı yan cepheler ve arka cephe moloz taş ile örülü olup ahşap hatılıdır. Tablo 15’de Kemav Müzesi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Kemav Müzesi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 15. Kemav Müzesi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	Orta	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Çok İyi	Orta	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Çok İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	İyi
Kullanım ve İşlev	Tam	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta
Kentsel Çevre ve Konum	Çok İyi	Orta	Tam	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Tam	Orta	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	87,53	70	82,44	77,62	70	77,62	70	85,02	77,62	82,73

Mehmet Ekrem Karausta Evi

Şekil 18. Mehmet Ekrem Karausta Evi cephe görselleri
Binanın güneybatıya bakan ana giriş kapısı sokağa açılmaktadır. Sol cephe olan

kuzeybatı cephesinde olan bodrum kat giriş kapısı bahçeye bakmaktadır. Kuzeydoğu cephesinde de bahçesi bulunmaktadır. Pencereler ahşap olup çift kanatlı, çift kepenkli ve ahşap lokmalıklıdır. Tablo 16’da Mehmet Ekrem Karausta Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Mehmet Ekrem Karausta Evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 16. Mehmet Ekrem Karausta Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	Orta	Orta	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Orta	İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	İyi	Tam	İyi	Orta	Orta	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	İyi	Tam
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	77,62	78,35	77,62	50	50	83,52	85,02	77,62	87,53

Mualla Poyraz Konukevi

Şekil 19. Mualla Poyraz Konukevi cephe görselleri

Önceleri konuk evi olarak kullanılan yapı şu an boş durumdadır. Zemin artı 2 kat ve çatı katından oluşan evin beşik çatısı

bulunmaktadır. Zemin artı iki kat ve çatı katından oluşan yapı araziye yaslanmış olup yığma duvar sistemiyle yapılmıştır. Yapıya ön arka ve sağ yan cepheden olmak üzere 3 adet giriş bulunmaktadır. Ön giriş yapının ana girişi olup arka ve yan girişler de kullanılmaktadır. Tablo 17’de Mualla Poyraz Konukevi Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Mualla Poyraz Konukevi Evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 17. Mualla Poyraz Konukevi Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	Çok iyi	Orta	İyi	Orta	Orta	Orta	Çok İyi	Orta	İyi
Form (Biçim)	Orta	Çok İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	Çok İyi	Orta	İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	Çok İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	Çok İyi	Orta	İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	Orta	İyi	Orta	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	85,03	70	77,62	50	50	72,86	85,02	50	73,54

Mustafa Haznedar Evi

Şekil 20. Mustafa Haznedar Evi cephe görselleri
2 bodrum+ zemin olmak üzere 3 katlıdır. Zemin katta 4 oda, selamlık, mutfak, kiler, wc bulunmaktadır. Kâgir olan yapıda

bodrum, zemin kat ahşap hatıllı moloz taş diğer kısımlar hımsız malzeme ile inşa edilmiştir. Binanın bodrum katında ahşap kaplama olmayıp, 1. bodrum katın güneydoğu köşesinin bir kısmında zemin katın güneydoğu ve kuzey cephesi ahşap kaplıdır. Yetme bulunmayan yapıda çatı katı rıhtım döşeme ile kaplanmıştır. Tablo 18’de Mustafa Haznedar Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Mustafa Haznedar Evi mimari cephe özgünlüğü **İyi** şeklinde bulunmuştur.

Tablo 18. Mustafa Haznedar Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Çok İyi	Çok İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	İyi	Çok İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	Tam	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Tam
Kentsel Çevre ve Konum	İyi	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	80,69	80,70	75,56	75,56	73,56	85,03	75,44	85,02	70	87,53

Naci Bilen Evi

Şekil 21. Naci Bilen evi dış cephe görselleri

Eğimli araziye oturtulan yapı 4 katlıdır ve buna ilave olarak sonradan eklenen çatı

örtüsünün içine de küçük bir hacim yerleştirilmiştir. Yapının ilk iki katı moloz taş ile örülü olup ahşap hatıllıdır. Diğer katlarda Hımsız tekniği kullanılmış olup ahşap kaplama yapılmıştır. Kemaliye'nin en büyük kütlesine sahip yapılardan biridir. Tablo 19'da Naci Bilen Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Naci Bilen Evi mimari cephe özgünlüğü İyi şeklinde bulunmuştur.

Tablo 19. Naci Bilen Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Tam	Çok İyi	Orta	Orta	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Tam	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Çok İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Orta	İyi	Çok İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	Tam
Kentsel Çevre ve Konum	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhü ve Kimliği	Tam	İyi	Orta	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	80,06	80,70	70	70	66,17	70	83,52	85,02	70	87,53

Mustafa Özkaymaz Evi

Şekil 22. Mustafa Özkaymaz evi cephe görseli

Konut olarak inşa edilen yapı sonrasında işlev kazandırılarak kaymakamlığa bağlı kurs merkezi olarak kullanılmış, günümüzde ise boş olarak durmaktadır. Yapının bodrum kat duvarları ve 1. katın yan cepheleri moloz taş ile örülmüş ve ahşap hatıl kullanılmıştır. Diğer katlar hımsız ile yapılmış olup ahşap ile kaplanmıştır. Tablo 20'de Mustafa Özkaymaz Evi uzman görüşleri ve AHP analizi sonucu elde edilen görüşlerin bulanık mantık ile değerlendirilmiş sayısal sonuçları verilmiştir. Uzman değerlendirme sonuçlarının ortalamasına göre, Mustafa

Özkaymaz Evi mimari cephe özgünlüğü İyi
şeklinde bulunmuştur.

Tablo 20. Mustafa Özkaymaz Evi uzman görüşleri ve sayısal sonuçları

İç Mekân										
Özgünlükler	U 1	U 2	U 3	U 4	U 5	U 6	U 7	U 8	U 9	U 10
Malzeme	Orta	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Form (Biçim)	Orta	Az	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Yapım Tekniği İşçilik	Orta	Orta	İyi	İyi	Orta	İyi	İyi	Çok İyi	İyi	Çok İyi
Kullanım ve İşlev	Orta	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	Az	İyi	İyi	Tam
Kentsel Çevre ve Konum	Orta	Orta	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Tam
Yapının Ruhu ve Kimliği	Orta	Az	Orta	İyi	Orta	İyi	Orta	İyi	İyi	Orta
Bulanık Mantık Analiz Sonucu										
İç Mekân Özgünlük	50	50	50	70	50	70	70	85,03	70	84,41

Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamına alınan evlerin cephe özgünlükleri ile ilgili elde edilen sonuçlar ve yapılan öneriler aşağıda verilmiştir.

Araştırmada, bu alanda uzman olan kişilerden alınan görüşler ile çeşitlilik sağlanması hedeflenmiştir. Elde edilen sonuçların değişken olması bu hedefe ulaşıldığını göstermektedir. Genel anlamda ise özgünlüğünü koruduğu düşünülen evlerde veya özgünlüğünün az olduğu düşünülen evlerde uzmanların görüşleri paralel sonuçlar vermiştir. AHP ile yapılan değerlendirme ile uzmanların bir yapıda etkili kriterin seçilmesi istenmiş ve yapının ruhu ve kimliğinin etkili kriter olduğu ortaya çıkmıştır. İkinci etkili kriter ise form – biçim özgünlüğüdür. Etki değeri en düşük kriter ise kentsel çevre ve konum özgünlüğüdür. Bu sonuçlar bulanık mantık analiz yöntemiyle analiz edilerek kesin değerler yerine ara değerlere ulaşılmıştır.

Yapıların cephe bütünlüğünü oluşturan ahşap kaplamaların üst yüzey işlemlerinde farklılıklar görülmektedir. Farklı renk ve

vernüklerin kullanıldığı yapılar göze çarpmaktadır. Orijinal pencere ve kapıların yerine montajlanan modern olarak nitelendirilen çelik kapıların ve plastik malzemeden yapılan kapı ve pencerelerin özgünlüğü etkilediği gözlemlenmiştir.

Araştırılan yirmi evin içerisinde en özgün konutun *Çok İyi* derecesi ile Mahmut Efeoğlu evi olduğu belirlenmiştir. Efeoğlu evi geniş kütleli yapısı ve dış cephede yer alan ahşap kaplamaların Kemaliye'ye özgü olması ve yapısını muhafaza etmesi, taş duvarların ve hatılların korunarak günümüze ulaşması, bu seçimde en önemli etken olarak öne çıkmaktadır. Yapının tepe pencereleri yöreye özgü motifleriyle günümüze ulaşmış ve dış cephede oluşan bütünlüğe katkıda bulunmuştur.

Araştırılan yirmi evin içerisinde özgünlüğü en düşük olan evin ise *Orta* derecesi ile Ahmet Çetinkaya evi olduğu belirlenmiştir. Bu eve yapılan müdahaleler sonrası dış cephe kaplamaları diğer konutlara göre farklılık göstermektedir. Tepe penceresinin

bulunduğu kısım boşluk olarak bırakılmış, cephede oluşan bütünlük bozulmuştur.

Konutların bazılarında metal veya plastik malzemeden yapılan kapı ve pencerelerin, evlerin özgünlük değerinin düşük olmasında etkili olduğu görülmektedir.

Gelecek nesillere aktarılması gereken kültürel miraslarımız içerisinde yer alan Kemaliye evlerinin özgünlüğün korunması ve kentsel bütünlüğün sağlanması için yapılacak müdahalelerde gereken özenin gösterilmesi ve uzman desteği alınması önerilmektedir. Tepe pencerelerinin koruma altına alınarak yöreye özgü şekilde kullanılması oldukça önem arz etmektedir. Doğal hava şartları nedeniyle daha çabuk bozulma sürecine giren ahşap yapı elemanlarının uzun süre dayanabilmesi için yörede yetişen ağaçlardan elde edilen malzemelerden yapılması ve üst yüzey işlemlerinde bütünlük sağlanması evlerin özgünlüğünün korunmasına katkı sunacaktır.

UNESCO tarafından geçici miras listesine alınan kentte restorasyon çalışmaları her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Konutların restorasyonu esnasında ilçede bulunan Meslek Yüksekokulu Mimari Restorasyon bölümünde görev yapan tecrübeli akademisyenlerle iş birliği yapılması önerilmektedir.

Kaynaklar

[1] Eldem, S. H. (1984). *Türk evi: Osmanlı dönemi*. Türkiye Anıt, Çevre, Turizm Değerlerini Koruma Vakfı.

[2] İskender, Ö. (1995). *Yaşayan kültür mirası olarak Topkapı Sarayı bahçeleri*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

[3] Vural, K. (2010). *Anadoluda ev kültürünün gelişimi ve geleneksel Türk evine örnek "Kemaliye (Eğın) evleri* (Master's thesis, [yy]).

[4] Alper, B. (1990). Kemaliye (Eğın) yerleşme dokusu ve evleri üzerine bir araştırma. *Basılmamış Doktora Tezi, İTÜ-Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul*.

[5] Lemaire R. ve Stovel H., 1994, *Nara Document on Authenticity, Preamble Nara Conference on Authenticity in Relation to the World Heritage Convention*, (pp.xxi-xxv) Nara, Japan,1-6.

[6] Turgut, H. (1990). Kültür-davranış-mekan etkileşiminin saptanmasında kullanılabilecek bir yöntem.

[7] Çahantimur, A. İ. (1997). *Kültür ve mekan etkileşimi kapsamında konut ve yakın çevresi ilişkilerine diyalektik bir yaklaşım* (Master's thesis, Fen Bilimleri Enstitüsü).

[8] Atlas, İ. (1999). Bulanık Mantık: Bulanıklılık Kavramı, Enerji. *Elektrik, Elektromekanik-3e*, (62), 80-85.

[9] Keskenler, M. F., & Keskenler, E. F. (2017). Bulanık mantığın tarihi gelişimi. *Takvim-i Vekayi*, 5(1), 1-10.

[10] Şahin, M. (2021). Sivil mimari örneklerinin özgünlüğünün değerlendirilmesi için yöntem araştırması: Malatya örneği.

[11] Ertuğrul, İ. (1996). *Bulanık mantık ve bir üretim planlamasında uygulama örneği* (Master's thesis, Pamukkale Üniversitesi).

[12] Işıklı, Ş. (2010). Lotfi A. Zadeh'nin hayat hikâyesi ve bulanık paradigmanın üç temel unsuru. *Kutadgubilig: Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi*, 17, 89-101.

[13] Saaty, TL (1977). Hiyerarşik yapılarda öncelikler için bir ölçekleme yöntemi. *Matematiksel psikoloji dergisi*, 15 (3), 234-281.

[14] Timor, M. (2011). *Analitik hiyerarşi prosesi*. Türkmen Kitabevi.

[15] Saaty, T. L. (1980). The analytic hierarchy process. mcgrawhill international. *New York*.